2025/683

16.4.2025

KOMISJONI SOOVITUS (EL) 2025/683,

8. aprill 2025,

riiklike kontrolliloetelude koordineerimise kohta

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 292 kolmandat lõiku,

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2021/821 ([1]) (edaspidi „määrus“) on kehtestatud liidu kord kahesuguse kasutusega kaupade ekspordi, vahendamise, tehnilise abi, transiidi ja edasitoimetamise kontrollimiseks. Määrusega kasutusele võetud kahesuguse kasutusega kaupade ekspordikontrolli ühise süsteemiga tagatakse, et täidetakse liikmesriikide ja liidu rahvusvahelisi kohustusi ja ülesandeid, nagu ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1540, ([2]) ning mitmepoolsetes ekspordikontrollirežiimides ja massihävitusrelvade leviku tõkestamise lepingutes kokku lepitud kohustusi.

(2) Määruse artikli 9 kohaselt võivad liikmesriigid vastu võtta riiklikud kontrolliloetelud. Kui riikliku kontrolliloetelu vastu võtnud liikmesriik on loetelust teatanud komisjonile ja teistele liikmesriikidele ning see on artikli 9 kohaselt avaldatud riiklike kontrolliloetelude kogumina *Euroopa Liidu Teatajas*, võivad teised liikmesriigid määruse artikli 10 alusel nõuda kogumis avaldatud kaupade ekspordiks luba.

(3) Vastavalt ekspordikontrolli käsitlevas komisjoni valges raamatus ([3]) tehtud ettepanekule võib käesoleva soovitusega toetada liikmesriikide vastu võetud riiklikke kontrolliloetelusid, et parandada kahesuguse kasutusega kaupade ühise ekspordikontrolli süsteemi koordineerimist ning tulemuslikkust ja tõhusust.

(4) Käesoleva soovitusega nähakse ette koordineerimisraamistik, mis võimaldab liikmesriikidel vabatahtlikkuse alusel teha kindlaks sarnased riskid ja koordineerida riiklike kontrolliloetelude koostamist. See hõlbustab ka teabevahetust liikmesriikide ja komisjoni vahel enne ja pärast selliste riiklike kontrolliloetelude vastuvõtmist. Lisaks võimaldab see loetelu vastuvõtval liikmesriigil võtta arvesse teiste liikmesriikide või komisjoni esitatud lisateavet ja sellest kasu saada. Kui see on asjakohane, võetakse sellise koordineerimise puhul arvesse mitmepoolsete ekspordikontrolli-režiimide raames välja töötatud tehnilisi eksperditeadmisi ja kontrolle.

(5) Käesolev soovitus ei piira Euratomi asutamislepingu sätete kohaldamist.

(6) Käesolev soovitus ei piira ka liikmesriikide õigust võtta oma riigisiseses õiguses sätestatud menetlusnõuete alusel kooskõlas määruse artikliga 9 vastu riiklikke kontrolliloetelusid,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA SOOVITUSE:

Liikmesriikidel soovitatakse koordineerida riiklikke kontrolliloetelusid kooskõlas käesoleva soovituse lisaga, et täita määrusest (EL) 2021/821 tulenevaid kohustusi.

Brüssel, 8. aprill 2025

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Maroš ŠEFČOVIČ

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2021. aasta määrus (EL) 2021/821, millega kehtestatakse liidu kord kahesuguse kasutusega kaupade ekspordi, vahendamise, tehnilise abi, transiidi ja edasitoimetamise kontrollimiseks (ELT L 206, 11.6.2021, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/821/oj).
([2]) ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioon 1540 (28. aprill 2004, S/RES/1540).
([3]) COM(2024) 25 final, 24.1.2024.

LISA

RIIKLIKE KONTROLLILOETELUDE SÕNASTUS

1. Kooskõlas määruse I lisas sätestatud kahesuguse kasutusega kaupade ekspordikontrolli käsitleva lähenemisviisiga peaksid riiklikud kontrolliloetelud põhinema juhul, kui see on asjakohane ja vajalik, riiklikel riskihinnangutel ja objektiivsetel tehnilistel parameetritel, mis on sarnased mitmepoolsete ekspordikontrollirežiimide raames kontrolliloetelude puhul kasutatutega, hõlmates vajaduse korral ka tehnilisi märkusi, ning olema struktureeritud selliselt, et iga punkt on eraldi määratletud tähtnumbrilise kontrollikoodiga. Riiklike kontrolliloetelude puhul tuleks vajaduse korral ja vabatahtlikkuse alusel järgida mitmepoolsete ekspordikontrollirežiimide kohaste kontrollide ulatust.

KOORDINEERIMISE RAAMISTIK

2. Liikmesriigid, kes kavatsevad riikliku kontrolliloetelu vastu võtta, peaksid vabatahtlikkuse alusel teavitama teisi liikmesriike ja komisjoni kindlaks tehtud riskidest ja riiklikest kontrollidest, mida neile riskidele reageerimiseks kaalutakse.

3. See teave võib vabatahtlikkuse alusel sisaldada järgmisi elemente, kui need on kättesaadavad:

   a) kavandatav ulatus;

   b) kaalutava riikliku kontrolliloetelu mõju ELi ettevõtjatele;

   c) muu teave, mis on riikliku kontrolliloetelu koostamiseks asjakohane.

4. Liikmesriigid, kes on teinud kindlaks samad või sarnased riskid ja kes plaanivad kontrollida sarnaseid kaupu, peaksid vabatahtlikkuse alusel koordineerima oma riiklike kontrolliloetelude koostamist.

5. Liikmesriigid, kellel on riiklikke kontrolliloetelude koostamine pooleli, peaksid vabatahtlikkuse alusel esitama teistele liikmesriikidele ja komisjonile korrapäraselt ajakohastatud teavet selliste meetmete edenemise kohta.

6. Liikmesriigid, kes kavatsevad vastu võtta riikliku kontrolliloetelu, peaksid vabatahtlikkuse alusel jagama riikliku kontrolliloetelu kirjalikku kavandit enne selle vastuvõtmist komisjoni ja teiste liikmesriikidega.

7. Komisjon ja teised liikmesriigid võivad esitada asjakohaseid märkusi liikmesriigile, kes kavatseb riikliku kontrolliloetelu vastu võtta.

8. Kui liikmesriik, kes kavatseb riikliku kontrolliloetelu vastu võtta, saab teistelt liikmesriikidelt või komisjonilt märkusi, peaks ta selliseid märkusi arvesse võtma, ilma et see piiraks tema õigust võtta riiklikud kontrolliloetelud vastu oma riigisiseses õiguses sätestatud menetlusnõudeid järgides.

9. Liikmesriigid, kes oma vastavate riiklike kontrolliloetelude koostamist omavahel koordineerivad, peaksid võimaluse korral riigisiseses õiguses sätestatud menetlusnõudeid arvesse võttes püüdma need määruse artikli 9 lõike 2 kohaselt vastu võtta ja neist teatada samal ajal.

10. Pärast riiklike kontrolliloetelude vastuvõtmist peaksid liikmesriigid vabatahtlikkuse alusel vahetama teavet nii riikliku kontrolliloetelu kui ka määruse artikli 10 alusel võetud meetmete kohaste kontrollide tulemusliku rakendamise kohta.

11. Komisjon peaks sellist teabevahetust hõlbustama, sealhulgas turvaliste sidevahendite kättesaadavaks tegemise kaudu.

SIDEVAHENDID

12. Kõigi liikmesriikide ja komisjoni huvides toimuvaks kirjalikuks teabevahetuseks tuleks kasutada määruse artikli 23 lõikes 6 osutatud elektroonilist süsteemi.

13. Liikmesriigid peaksid vabatahtlikkuse alusel andma teistele liikmesriikidele ja komisjonile teavet oma riiklike kontrolliloetelude edenemise kohta.

14. Riikliku kontrolliloetelu vastuvõtmist kavandava liikmesriigi taotlusel võib kahesuguse kasutusega kaupade töörühm (või muu asjaomane nõukogu ettevalmistav organ) teha ettepaneku arutada konkreetset riikliku kontrolliloetelu kavandit. Võttes arvesse vahetatava teabe laadi ja riikliku kontrolliloetelu vastuvõtmist kavandava liikmesriigi soovitud vormi, võivad komisjon ja liikmesriigid vahetada teavet määruse artikli 24 alusel loodud kahesuguse kasutusega kaupade koordineerimisrühmas või muus asjakohases koosseisus.

15. Eespool nimetatud kahesuguse kasutusega kaupade koordineerimisrühm ja võimalikud muud koosseisud võtavad vajalikke meetmeid, et tagada arutelude ja vahetatava teabe konfidentsiaalsus.